

Taakomschrijving VIP

Dit document betreft een algemene taakomschrijving van het VIP welke duidelijkheid in de rollen en de verantwoordelijkheden tussen het ministerie van SZW, het RIVM en het VIP creëert.

Opdracht structurele inrichting VIP

Het verwijderen van asbest moet veilig gebeuren en de gezondheid en de veiligheid van de werknemer en de omgeving moet daarbij voorop staan. Binnen dat uitgangspunt heeft het Validatie- en Innovatiepunt de taak om nieuwe werkwijzen binnen het asbestveld zorgvuldig, objectief en vlot te beoordelen, zodat deze snel de markt op kunnen komen en het loont om te innoveren. In die context verzoekt de directie Gezond & Veilig Werken (G&VW) van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aan het RIVM om het VIP te blijven faciliteren als het VIP operationeel is geworden.

VIP

Taken

Het VIP adviseert de directie G&VW van het ministerie van SZW of een werkwijze als landelijk gevalideerd beschouwd kan worden.

Het VIP draagt zorg voor onafhankelijke en snelle beoordelingen van verzoeken tot landelijke validaties van verwijderingswerkwijzen.

Onafhankelijkheid

Het VIP komt op onafhankelijke wijze tot een advies: beoordeelt verzoeken los van belangen bij een bepaalde innovatie of bij het proces van asbestinventarisatie, -verwijdering of -eindbeoordeling. De werkwijze is transparant en adviezen zijn openbaar.

Er worden aan het VIP geen aanwijzingen gegeven die zien op:

- Het weerhouden van het VIP om een specifieke beoordeling uit te voeren.
- De wijze waarop het VIP een specifieke beoordeling verricht.
- De specifieke bevindingen en adviezen van het VIP aan G&VW.

Werkwijze

Het VIP brengt zijn advies uit, gericht aan de directeur G&VW. Het VIP maakt zijn advies in beginsel openbaar 6 weken na aanlevering van het advies aan de directeur G&VW of eerder, indien G&VW eerder opdracht gegeven heeft om de nieuwe werkwijze op te laten nemen in SMA-rt. De openbaarmaking geschiedt door plaatsing van het advies op de website van het VIP. Verlenging van deze termijn is op verzoek van G&VW eenmalig mogelijk voor de duur van maximaal 4 weken.

Het VIP legt zijn werkzaamheden vast in een protocol. Dit protocol bestaat –naast deze taakomschrijving- uit een procesbeschrijving en een beoordelingskader en wordt vastgesteld na afstemming met de directie G&VW en het RIVM.

Samenstelling

Het VIP is samengesteld uit een voorzitter en een vaste pool van experts op het gebied van blootstelling en werking. Met werking wordt bedoeld op de relevante aspecten van de onderliggende techniek, de werkinstructies en randvoorwaarden die nodig zijn voor het veilig gebruik. Het VIP wordt ondersteund door een secretariaat. TNO maakt een vast onderdeel uit van het VIP. Een expert van TNO neemt deel aan een specifieke beoordeling tenzij TNO zelf metingen heeft verricht, dan wel zelf verantwoordelijk is geweest voor (een deel) van het voorliggende individuele verzoek.

Daarbij geldt verder het volgende:

- De voorzitter en experts zijn onafhankelijk.
- Ieder lid van het VIP beoordelingssteam tekent per te beoordelen verzoek een schriftelijke onafhankelijkheidsverklaring.

- Vertegenwoordigers van opdrachtgevers, koepels van opdrachtgevers, inventarisatiebedrijven, saneringsbedrijven, laboratoria en brancheorganisaties kunnen geen leden zijn van het beoordelingsteam van het VIP.
- Het VIP bezit dan wel beschikt over de noodzakelijke expertise en deskundigheid voor de uitvoering van de werkzaamheden. Indien nadere kennis nodig is op ad hoc basis, zorgt het VIP voor de nodige aanvullende specialistische kennis van geschikte kennisdragers.
- Toewijzing van experts en kennisdragers geschiedt door de voorzitter.
- De voorzitter en experts nemen deel in het VIP zonder last, d.w.z. zonder opdracht om een bepaald standpunt in te nemen.
- Indien een in VIP in te zetten expert ten aanzien van een specifiek verzoek eerder betrokken is geweest (bijvoorbeeld door het uitvoeren van metingen) zal deze niet worden ingezet bij de beoordeling van dat voorliggende verzoek.

Rol TNO

Binnen de pool van experts heeft TNO een belangrijke rol als vast onderdeel van het VIP en leverancier van expertise die nodig is voor de beoordelingen van nieuwe werkwijzen en op het gebied van andere ontwikkelingen binnen het asbeststelsel, en als uitvoerder die zorgt voor een correcte implementatie van het VIP-advies in SMA-rt. Een expert van TNO is altijd lid van het beoordelingsteam tenzij de onafhankelijkheid in het geding kan komen.

RIVM

De werkzaamheden van het VIP zijn functioneel en inhoudelijk gescheiden van de werkzaamheden van het RIVM.

Het RIVM kan aanwijzingen geven die betrekking hebben op de bedrijfsvoering van het VIP.

Taken

Het RIVM fungeert als faciliterende opdrachtnemer voor de bedrijfsvoering van het VIP en draagt zorg voor:

- Het secretariaat en projectmatige- en technische ondersteuning van het VIP (projectondersteuner, websitebeheer, (financiële) administratie, inkoop). Personen met dergelijke taken zijn in dienst van het RIVM.
- Experts voor het VIP beoordelingsteam.
- Het faciliteren van verdere personele invulling van het VIP, bestaande uit de voorzitter, experts en kennisdragers.
- Een goed, geordend en toegankelijk beheer van bescheiden, die het VIP ontvangt dan wel gebruikt bij de uitvoering van de werkzaamheden.
- Een website voor het VIP met daarin informatie over eisen voor en hulp bij het opstellen van verzoeken aan het VIP, werkwijzen en bemensing, in behandeling zijnde (ontvankelijke) verzoeken en mogelijkheden voor het elektronisch indienen van verzoeken en consultatie en andere voor belanghebbenden relevante informatie.
- Het faciliteren dat het VIP zijn verplichtingen op het gebied van onafhankelijkheid van commerciële belangen, geheimhouding, privacy en omgang met bedrijfsvertrouwelijke informatie kan nakomen.
- Het offerteproces en afstemming tussen SZW als opdrachtgever en het RIVM als opdrachtnemer.

SZW

De directie G&VW bepaalt aan de hand van het door VIP uitgebrachte advies en de door de Inspectie SZW uitgevoerde toets op handhaafbaarheid¹, of een werkwijze als landelijk gevalideerd kan worden beschouwd en geeft in dat geval de beheerder van SMA-rt de opdracht om SMA-rt daarop aan te passen. Hiertoe is door de directie G&VW een convenant afgesloten met Ascet, de huidige beheerder van SMA-rt.

¹ De Inspectie SZW heeft hiervoor de term 'Quick Scan Handhaving VIP-advies' voorgesteld.

De directie G&VW spant zich in om binnen uiterlijk twee weken nadat de quick scan door de Inspectie SZW is uitgevoerd, te reageren op een door het VIP uitgebracht advies, indien dat betrekking heeft op het al dan niet aanpassen van SMA-rt. Verlenging is eenmalig mogelijk voor de duur van 4 weken en op verzoek van de directie G&VW; van deze mogelijkheid zal niet lichtvaardig gebruik worden gemaakt.

Er kunnen zich, bij de reactie van de directie G&VW op een door het VIP uitgebracht advies, meerdere situaties voordoen, waarvan de volgende het meest zullen voorkomen:

1. Een positief VIP advies gericht op aanpassing van SMA-rt wordt overgenomen; de directie G&VW geeft opdracht tot aanpassing van SMA-rt en informeert zowel het VIP als de initiatiefnemer/verzoeker daaromtrent schriftelijk.
2. Een positief VIP advies wordt niet overgenomen; de directie G&VW informeert zowel het VIP als de initiatiefnemer/verzoeker daaromtrent. In dat geval vindt geen vervolgactie door G&VW plaats naar Ascert.
3. Een negatief VIP advies gericht op aanpassing van SMA-rt wordt overgenomen; de directie G&VW geeft geen opdracht tot aanpassing van SMA-rt en informeert zowel het VIP als de initiatiefnemer/verzoeker daaromtrent.
4. Een negatief VIP advies wordt niet overgenomen; de directie G&VW geeft opdracht tot aanpassing van SMA-rt. G&VW informeert zowel het VIP als de initiatiefnemer/verzoeker daaromtrent.

Openbaarmaking

De follow-up zal in de praktijk doorgaans neerkomen op een opdracht aan de beheerder van SMA-rt om tot opname van een goedgekeurde verwijderings-methode in SMA-rt over te gaan.

Werkwijzen die op deze wijze worden opgenomen in SMA-rt, zullen (verzameld) periodiek en achteraf in beginsel 2x per jaar in de Staatscourant worden gepubliceerd. Van de openstelling van VIP zal door de staatssecretaris ook mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

Evaluatie

Omdat het VIP de instelling van een nieuw orgaan betreft met een belangrijke taak, terwijl de uitvoering van de (overige) asbestbeleidsmaatregelen nog verder wordt voorbereid, worden eind 2020 door VIP, RIVM, TNO en SZW de eerste praktijkervaringen gedeeld en wordt een jaar na de start van VIP geëvalueerd. Binnen deze evaluatie staat het delen van genoemde praktijkervaringen met betrekking tot het door VIP beoordelen van nieuwe werkmethoden in het asbestveld centraal. Bezien wordt dan of aanvullende afspraken en/of randvoorwaarden noodzakelijk zijn.